

ВИКОРИСТАННЯ НЕЙРОННИХ МЕРЕЖ ПРИ ВИЗНАЧЕНІ ЕФЕКТИВНОСТІ ІННОВАЦІЙНОГО ПРОЕКТУ

Савчук Т.О., Сакалюк Т.В.

Вінницький національний технічний університет
Хмельницьке шосе, 95, м. Вінниця, Україна, 21021

E-mail: savchtam@vinnica.vntu.com.ua

Проблема оцінки ефективності інноваційних проектів сьогодні є надзвичайно актуальною. Застосування традиційних методів оцінки ефективності вкладень у інновацію на основі економічних залежностей має істотні недоліки, які не дозволяють визначити фактичний вплив конкретної інноваційної розробки на прибуток підприємства [1]. Основна задача, при визначенні ефективності інноваційних проектів, полягає у вилученні впливу одного з факторів на кінцевий результат, тому для її розв'язання можна застосувати нейронні мережі. Запропонована структура системи підтримки прийняття рішень зображена на рисунку 1.

Рис1 - Структурна схема системи підтримки прийняття рішень щодо ефективності інноваційного проекту

Зазначена система складається з наступних компонентів:

- Блок введення даних про підприємство – виконує перетворення якісних параметрів у кількісні.
- База даних – містить інформацію про фінансові результати роботи підприємства та графік вкладень у інноваційний проект.
- Нейронна мережа – формує залежність зростання прибутку фірми від вкладень у впроваджений інноваційний проект.

- Блок виведення ефективності інноваційного проекту – на основі даних отриманих на виході нейронної мережі, та графіку вкладень у проект, видає результат про економічну доцільність інноваційного проекту.

Оскільки центральним компонентом системи прийняття рішень, щодо ефективності інноваційного проекту є нейронна мережа, то на вхідні дані системи накладаються певні обмеження. Передусім це стосується тих факторів роботи підприємства, які є якісними характеристиками, зокрема рівень кваліфікації персоналу і компетентність управління структурними підрозділами, тощо. Якісні оцінки цих факторів, виражені вербально, необхідно перетворити у кількісні еквіваленти, що можуть бути проінтерпретовані, як певна сума балів. Таким чином формується вхідний вектор нейронної мережі.

Серед різних структур нейронних мереж доцільно використати багат шарову структуру, в якій кожен нейрон довільного шару пов'язаний зі всіма аксонами нейронів попереднього шару або, у разі першого шару, зі всіма входами нейронної мережі, тобто повнозв'язну мережу. Кількість нейронів вхідного шару, визначається розмірністю вхідного вектору [2].

Вихід нейрону не дискретний, тому в якості активаційної функції пропонується нелінійна функція з насиченням, тобто логістична функція.

На виході нейронної мережі формується залежність зростання прибутку фірми саме від вкладень у впроваджені інноваційний проект.

Для врахування фактору часу капітальні вкладення у проект і отриманий прибуток приводиться до базового року. Приведення капітальних вкладень до певного року здійснюють за і допомогою коефіцієнта приведення капітальних вкладень, який розраховується відповідно до встановленої НБУ ставки дисконту [3]. Для визначення доцільності інноваційного проекту розрахунковий коефіцієнт економічної ефективності капіталовкладень порівнюється з нормативним коефіцієнтом.

Таким чином, розробка та впровадження інтелектуальної системи оцінювання ефективності інноваційних проектів на основі технології нейронних мереж, яка б могла здійснювати визначення ефективності впровадженого інноваційного проекту, дозволить врахувати такі фактори, як витрати на рекламу, ремонт, рівень кваліфікації персоналу, які впливають на формування прибутку підприємства.

ЛІТЕРАТУРА

1. Чернишов А.. Программирование бизнеса <http://www.itc.ua/article.phtml>
2. Короткий С. Нейронные сети: алгоритм обратного распространения.
3. Обритько Б. Експертна оцінка інноваційно-інвестиційних проектів (методичні рекомендації)// Фондовий ринок.- 2002.- №33.- С.2-25